

## **Alacsonyak a rendszer tartalékai.**

Lánchíd Rádió, 2014.jan. 22.

*Itt a Reggeli Hírfőnök Szépvölgyi Istvánnal. 4 perccel ½ 8 után Önök a Lánchíd Rádiót hallgatják. Az elmúlt napokban, miután bejelentette Orbán Viktor a Paksi Atomerőmű fejlesztéséről szóló terveket, szinte mindenki a téma szakértőjévé vált. Legyen az politikus, újságíró, közszereplő vagy színész. Érvek, ellenérvek, feljelentések és fenyegetőzések. A valódi és nem álszakértők egyöntetű véleménye viszont egyezik a 2010-es Energia Stratégiában megfogalmazottakkal, mely szerint a nukleáris alapú villamos energia nélkülözhetetlen az energiaellátásban. Nem véletlen, hogy 2009-ben megszületett a politikai konszenzus, mely felhatalmazást ad a mindenkori kormánynak az atomerőmű fejlesztésének előkészítésére. A telefonvonalban köszöntöm az **Energiapolitika 2000 Társaság elnökét, Járosi Mártont.***

**MV:** Jó reggel kívánok!

**JM:** Jó reggel kívánok!

**MV:** Nézzük először a szakmai érveket. Azt olvasom, hogy hazánk villamos energia fogyasztásának 30%-a elsősorban import. Ezen miként változtathat, vagy miként változtathatna a bővítés, vagy ha úgy tetszik ezen az úton csökkenthető a függőség?

**JM:** Természetesen igen. Hiszen ez a 30 % azért alakult ki, mert a privatizáció miatt az erőműveinknek a nagy része rossz állapotban van, selejtezés előtt áll. A rendszerváltozás, mondhatnám a privatizáció óta alig épült nemzeti tulajdonú berendezés. Ezért az ellátásbiztonság nagyon jelentősen sérült. Nagyon alacsonyak a rendszer tartalékai és az ellátásbiztonság nagyon nehezen tartható fenn. Az, hogy most importból ilyen nagy arányban beszerezzük a villamos energiát ez egy átmeneti állapot. A jelenlegi piaci helyzet teszi ezt lehetővé, de hosszú távon erre nem lehet alapozni. Ugyancsak nem lehet alapozni a megújuló energiaforrásokra sem, amelyek – ahogyan azt a felvezetőben is említette – a nemzeti stratégia szerint is csak kiegészítő szerepet tölthetnek be, így azután a hazai erőműépítés elkerülhetetlen szükségszerűséggé vált.

**MV:** Na most a kritikusok a megújuló energia alkalmazását sürgetik a nukleáris energia helyett, és példálózna Németországgal, ahol is az erőművek 2022-ig történő leállítása mellett döntöttek. Hazánkban lenne erre lehetőség, vagy konkrét lehetőség, mert erről nem láttam tanulmányokat, csupán a magukat szakértőnek nevezők mondják, hogy a megújulóké lenne a jövő?

**JM:** Ez egy komolytalan felvetés. Ilyen mértékben ez nem megoldható. Hogy a németországi kísérletnek mi lesz a vége, azt majd meglátjuk. Ezt a kérdést érdemes lenne egy külön műsorban elemezni. Mi inkább röviden foglaljuk most össze azt, hogy miért jó nekünk a nukleáris alapú villamosenergia-termelés, ahogy említette szakmai szempontból.

**MV:** Tegyük ezt!

**JM:** Megfelel mindhárom alapkövetelménynek. Az egyik ilyen alapkövetelmény az, hogy az üzemanyag többirányú beszerezhetősége és tárolhatósága miatt ez egyértelműen növeli az ellátásbiztonságot és csökkenti az importtól való függést, amint említettem az import ilyen magas foka csak átmeneti dolog lehet. A másik nagyon fontos dolog, ami ugye szintén közismert, hogy az atomerőmű villanytermelése nem okoz üvegházhatású gázkibocsátást, tehát segíti a klímavédelmet. Tehát ha a környezetvédők komolyan gondolnák a saját propagandájukat, akkor teljesen ki kellene állniuk az atomerőmű építés mellett. És végül a harmadik, ami az utóbbi időben elég kritikát váltott ki, az, hogy a villanyak az ára, a rendkívül hosszú, kb. 60 éves élettartamot figyelembe véve, a teljes önköltségen belül az üzemanyag költség kisebb hányada miatt, a más megoldásokhoz képest viszonylag kedvező. Ez a kérdés az, ami a legtöbb kritikát kiváltja és ezzel áttérünk kicsit a gazdasági érveknek a területére.

**MV:** Mielőtt még áttérnénk, hadd idézzem a FIDESZ szóvivőjét, aki úgy fogalmazott, hogy a paksi fejlesztést mindenképpen el kell végezni. Erre egy 2009-es parlamenti határozat is kötelezi a kabinetet és többször hangsúlyozta, hogy az atomerőmű bővítése magával hozza a villamos energia árának hosszú távú csökkenését, vagy a csökkentett ár biztosítását. Ön szerint ez a beruházás ezt garantálja, vagy garantálná?

**JM:** Igen, ezt garantálja. De ha már megpendítette ezt a politikai szálát, akkor szenteljünk erre is egy-két mondatot. Tehát az a helyzet, hogy 2009-ben az MSZP kormány idején, egyébként a rendszerváltás óta először, egy nemzeti konszenzus jött létre az ország hosszú távú jövőjét alapvetően befolyásoló kérdésben, tudniillik az atomerőmű bővítés szükségességét illetően. A mostani kétharmados többséggel bíró kormánypárt ennek a parlamenti felhatalmazásnak alapján folytatta és hála Istennek nagyon profi módon, a nemzetközi diplomáciával is előkészítve, sikerre vitte az erőműbővítésnek az előkészítését. Az aláírás előtt a Gazdasági Bizottságban kormány tájékoztatást adott a készülő megállapodásról, amelyet hamarosan az országgyűlés elé terjeszt jóváhagyásra, ahol azután lehet vitatkozni. A hazafiatlanul viselkedő ellenzéknek ez a műfelháborodása nagyon kampány ízű. De ez természetesen elmúlik és a nemzeti energiapolitikának ez az újabb bástyája pedig mindannyiunk javára fel fog épülni.

**MV:** Ha már szóba hoztuk ezt a politikai határozatot, azután a politikai részre, ha még marad idő, akkor én még kitérnék, de itt még egy másodpercig álljunk meg. Ugye itt még az előkészítésről van szó. Az ellenzéki politikusok pedig azt mondják, hogy túllépett akár a miniszterelnök, akár a kormány képviselői a hatáskörükön, mert itt már nem előkészítés van, hanem konkrétumok. Hogyha ellenzéki sajtóorgánumokat olvas, vagy hallgat, vagy esetleg néz az ember, akkor sokszor vagy legalábbis nekem már olyan érzésem van, hogy mintha már meg is épült volna ez a beruházás, vagy el is készült volna, csak mi még arról nem tudunk. Merthogy azt sugallják, hogy itt már gyakorlatilag minden el van döntve. Ön is úgy tudja, hogy ez nincs így?

**JM:** Nincs így. Hiszen a szerződést még nem látta senki, azok se, akik beszélnek róla, azok se látták ezt a parafált szerződést, de ez be lesz majd mutatva, a parlament elé terjeszti a kormány. Az pedig akkor válik hatályossá, ha a parlament ezt elfogadja. Ez így természetes minden nemzetközi szerződésnél. Tehát itt szó sincsen semmiféle demokrácia megsértéséről, vagy valami jogtalanságról, ezek mind kampány ízű szövegek. Még egyszer szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy most a kormány nagyon körültekintően járt el, mert nemzetközi diplomáciai lépésekkel is utánajárt ennek a dolognak, egyebek között ugye az Európai Unióban is letárgyalták ezt a dolgot és nem emeltek kifogást. Akkor, ha szabad visszatérnék a gazdasági kérdésekhez, ha még van időnk.

**MV:** Igen oly annyira, hogy az ellenzéki sorokból ezt is támadják, és orosz függésről beszélnek, amikor, hogyha valaki utána számol, akkor ez a kölcsön, vagy ez a beruházási hitel, nevezzük akárhogy, úgy tűnik, hogy majd megtérül.

**JM:** Azt szeretném kiemelni, hogy ez a létesítmény a viszonylag hosszú időszak alatt munkahely teremő hatású lesz, hiszen a megállapodás szerint kb. 40 %-os lesz a magyar részarány. Az is egy nagyon lényeges dolog, hogy itt egy rendkívül kedvező kamatozású államközi hitelről van szó, ami a piaci feltételeknél lényegesen kedvezőbb. Hogy ez milyen lesz, ennek a részleteit majd meg fogjuk tudni. Amire azonban már utaltam és ezt mindenképpen fontosnak tartom megemlíteni, hogy finanszírozást ért kritikákban nagyon hamis az az érvelés, amelyben a jelenlegi energia árakat hasonlítják össze a húsz évvel későbbiekkel. Ugyanis az már egy teljesen más világ lesz. A mai világra, különösen az energetikára az jellemző, hogy semmi sem biztos, óriási a bizonytalanság, és ez leginkább a finanszírozásban köszön vissza. Éppen a piacliberalizálásnak köszönhetően alakult ki olyan helyzet az energetikában, hogy ekkora beruházások nem valósíthatók meg állami részvétel, állami garancia nélkül. Erre egy viszonylag friss példát szeretnék hozni. A francia-angol atomerőmű építési megállapodást. A brit kormány nemrég bejelentette, hogy megállapodást kötött a francia EDF konzorciummal 2 db új, 1600 MW-os egységgel történő bővítésre. Ennek a beruházásnak az értéke eléri a 16 Mrd fontot. Na, most jön az érdekes! A brit kormány a beruházó kockázatának csökkentésére kerekén 93 font/MWh garantált átvételi árat kínál 35 éves időtartamra. Ez a jelenlegi angol áramárnak közel a duplája. Tehát ugye itt az a lényeg, hogy egy ilyen nagy beruházást ebben a piaci helyzetben hagyományos piaci eszközökkel nem lehet finanszírozni, ez állami garantált megállapodással lehetséges. És hogyha ezt az angolok is így látják, saját magukra vonatkozóan, akkor gondolom, mi is mint egy kicsi, és az angoloknál sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben lévő ország, két kézzel kell, hogy megragadja ezt a lehetőséget. Egy olyan hosszú távú megállapodást hozhat létre, aminek a következtében, mint ahogy a miniszterelnök azt kifejtette, egy olyan olcsó áramot lehet biztosítani, ami nem csak az energiafüggetlenségét segíti az országnak – ahogy erről már beszéltünk -, hanem megalapozza azt a rezsicsökkentés címen ismertté vált politikai törekvést, hogy megfizethető legyen a villamos energia és segíti, javítja az országnak a versenyképességét is.

**MV:** És talán az sem került bele a híradásokba, bár talán a Népszabadságban olvastam a tudósításnak ezt a részét, hogy az orosz fél tett olyan javaslatot, hogy üzemeltetné is ezt az erőművet, ahogy ezt Törökországban is teszi. Ez viszont elképzelhetetlen Magyarország számára – ezt szögezte le állítólag a tárgyaláson Orbán Viktor miniszterelnök. Ezek szerint akkor – amint azt a beszélgetésünk elején

is említette – a privatizációs folyamatok után, vagy közben nem született nemzeti érték ebben a szektorban sem, akkor ez most megváltozhat?

**JM:** Természetesen. Itt ez egy nagyon lényeges dolog, örülök, hogy erre rámutatott. Hogy ez az erőmű magyar tulajdonban marad, teljes egészében. Ugye szokásos dolog, voltak ilyen előzetes feltételezések, hogy aki ezt segít felépíteni, az majd tulajdonosi részt igényel az erőműben. Nem, egyértelmű a kormánynak a nyilatkozata, meg fogjuk majd látni abban a szerződéstervezetben, ami a parlament elé kerül, hogy magyar tulajdonú lesz. Tehát itt semmiféle privatizáció nem történik, magyar tulajdon lesz, mint ahogy az atomerőmű szerencsére a legvadabb privatizációs időszakban is magyar tulajdonban volt és marad.

**MV:** Járosi Márton köszönöm, hogy a rendelkezésünkre állt. Az elmúlt percekben az Energiapolitika 2000 Társulat elnökével beszélgettünk.